

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joi și Sâmbăta.

La chestia instrucției religiunii.

(op.) La chestia pusă la ordinea zilei de acest ziar, ar fi fost de dorit, dacă și-ar fi spus cuvântul mai mulți, căci e vorba de o norocoasă deslegare a celei mai importante probleme bisericești și culturale, ce avem. Religia e singurul obiect de învățământ, asupra căruia avem, în urma legilor și ordinațiilor existente, absolutul drept de dispunere în toate școlile de orice caracter și confesiune. Și e bine dacă chestia se discută temeinic, înainte de ce se spune și ultimul cuvânt în materie.

Acesta a fost punctul meu de vedere, când în legătură cu planul d-lui Brânzeu, am accentuat principiul introducerii liturgice, a cantului, rit și tipicului în planul, ce se elaborează. Am stăruit mai ales ca aceste să fie cuprinse în cadrele planului religios, căci numai astfel pot fi aplicate la toate școlile, indiferent dacă sunt acele confesionale ori ba.

Dl Brânzeu în răspunsul dat tot în coloanele acestui ziar, a susținut punctul său de vedere, zicând, că particularismul nostru oriental forma și constituția bisericii, e îndeajuns combinată la instrucția religiunii din planul său. Observările mele au venit prea târziu, căci ceea ce a putut fi cuprins în planul său din rit, liturgică etc. s'a făcut în măsură suficientă.

Eu dela început nu m'am mărginit numai la instrucția religioasă din școlile elementare, căci e știut, că avem și un alt plan de instrucție religioasă în peto, care privește școlile secundare. Aceste două planuri — a școlilor elementare și celor secundare — trebuie să fie într-o armonie perfectă unul ca altul și

fiind vorba de același obiect de învățământ, trebuiesc combinate după principii unitare. Când astfel cadrele întregului plan de instrucție religioasă vor fi date — atât la elementare, cât și la școlile medii, — atunci putem discuta și asupra materialului împărțit pe diferite clase și ore, asupra proporțiilor și cantului de material. Chestia fiind atunci mai mult de ordin pedagogic, se vor putea face și anumite selecții în material, statorindu-se bunaoară, că din liturgică și rit, cari anume părți să fie susceptibile în plan și pentru cari clase?

Constat cu bucurie, că în principiu suntem de perfect acord cu dl Brânzeu. În noul plan al instrucției religiei trebuie făcut loc liturgice, ritului, cantului, tipicului și întreg particislarismului acela, în care ne aflăm noi ca biserică catolică orientală. Și aceasta înseamnă un uriaș progres pe acest teren.

În școli este a-se da învățătura nu numai asupra articolilor de credință și morală, ci trebuie făcută biserică noastră întreagă cunoscută în toate ale ei manifestări principale.

Va fi astfel studiul religiunii un material instructiv, educativ de o mare valoare religioasă, care trebuie să samene simburii dragostei, față de biserică, în sufletele școlarilor pentru toate timpurile.

Deosebirea este, că până când materialul curat religios, articolii de credință, morală și știință religioasă este perfect aranjat dela elementare și până la clasa VIII. cu cel liturgic se fac deocamdată — experimente.

Părintele Brânzeu l-a aranjat pentru școlile elementare, după cum a crezut mai potrivit, dară îi lipsește continuarea organică la școlile medii, căci acolo încă nu e nimic dat. Partea aceasta a catehetice nu e studiată încă nici pentru elementare.

Numai astfel îmi explic, că despre cantul bisericesc zice dl Brânzeu:

„În Dumineci și sărbători — continuă planul — copii vor merge la biserică (bineînțele: în corpore, conform dispozițiilor particulare, adaug eu), unde sub conducerea învățătorului vor cânta: „Doamne îndură-te spre noi. Amin. Dă-ne Doamne. Ție Doamne. Sfinte Dumnezeule ș. a. Cei mai mari vor ceti Apostolul și vor rosti „Simbolul credinței“ și „Tatăl nostru“. Vor ceti rugăciunile dela inserat: „Lumină lină“, „Invrednicește-ne Doamne în seara aceasta“. „Acum dimite Doamne“...

Pentru școlile primare acatolice, adecă străine de legea și limba noastră, am luat cantul bis. în planul catehetului. „Două datorințe îi mai revin aici catehetului, am zis: propunerea cantului bisericesc și a scris-cetitului românesc. Pentru propunerea cantului bis. să se țină, cât se poate (?) oră separată cu toți elevii. Aceasta de regulă se admite și la școlile de stat; așa fac și ceilalți cateheți: rom.-catolicii, reformații. Unde nu se poate ținea oră supranumerară, în orele regulate de religie să se deie cuvenită atențiune cantului bisericesc. De regulă la sfârșitul orei se cântă una: se recomandă altfel și la începutul prelegerii cântarea bisericească (!!) —

Iar cu tipicul o găta în următoarele:

Cuvântul acesta tipic de fapt, aici occură prima dată, pentru ce? pentru că indică un material special, care, întrucât întrece marginile Liturgice și a cantului, nu se poate lua în planul instrucției religioase generale, care e menită numai a face creștini buni și

participători conștii la cultul dumnezeesc, *nu cantori vrednici de diplomă (!)* Aceasta e afacerea preparanților și a cursurilor de cantori. —

În felul acesta nu se mântue chestiunea niciodată și e cel mult un mijloc de a ne scăpa de un balast, pe care nu știm unde și cum să-l plasăm. În cadrele instrucției religiei noi să încapem cu tot ce avem, învățături, morală, știință religioasă alături de liturgică cant, rit, tipic în măsură convenită și cu materialul aranjat dela elementare până la cl. VIII. Credincioșii noștri să părăsească școala cu suficiente cunoștințe despre biserica lor și să fie conștii de cele ce se petrec acolo, și când nu aspiră toți să devină cantori diplomați. Deloc nu mă simt prea din cale afară oriental, când accentuez lucrurile aceste, sunt numai cât e necesar, și cât îmi impune biserica, pentru care încă nu poate fi rușine, că e și catolică și orientală.

Deei susțin că în punctul acesta chestia instrucției religioase nu e studiată și se așteaptă încă studiul temeinic și amănunțit în materie.

Nu se poate mântui afacerea, că bunăoară cantul aparține altui obiect de învățământ, căci tot ce e la noi în legătură cu biserica, privește exclusiv planul religiei și în

lăuntru acestuia trebuie rezolvit, indiferent, că anumite obiecte de învățământ pot fi încredințate învățătorului dela școala confesională, ori nu. Nu avem nimic de selecționat din tot ce constituie biserica noastră, nici chiar tipicul, și cred că e bine, dacă băeții cu mântuirea școlilor au cel puțin idee palidă despre ființa bisericii lor.

Mai sunt legate de felul acesta al instrucției religioase și alte interese bisericesti, asupra cărora nu voi să stăruiesc acum.

Discursul cancelarului Bethmann-Hollweg

— și presa ententei. —

În fața sălei și tribunelor absolut tixite cancelarul imperiului d. Bethmann Hollweg a rostit următorul discurs: Puțin după închiderea sesiunii Reichstagului în August trecut, Bulgaria a intervenit în război. Înțelegerea încercase de la izbucnirea războiului cu sforțări mereu crescânde, să atragă pe regele Ferdinand de partea sa. I-s'a făgăduit teritorii austro-ungare, turcești, grecești, în chipul cel mai liberal și i-s'a promis nu numai teritoriile inamicilor noștri dar chiar și Serbia, aliată, și pentru a cărei integritate amenințată cum se afirma, Rusia deslănțuise războiul și pentru liberarea căreia Înțelegerea pretinde a combate astăzi, n'a fost scutită de împărțea. Pentru ca Bulgaria să combată cu Înțelegerea, Serbia trebuia să-i facă concesiuni de o importanță atât de mare încât nu le putea primi și astfel adevărsării noastre au rămas desușiți între dâșii. Aspirațiunile

naționale justificate ale Bulgariei asupra Macedoniei, fuseseră, precum se știe, considerabil reduse după ultimul război balcanic în profitul Serbiei. Părăsită de Rusia, Bulgaria a trebuit să supoarte sarcina principală a războiului și a trebuit să privească cum rodul victoriilor sale era atribuit vecinului sârb. Serbia a trebuit să treacă într'adevăr înaintea tuturor fiindcă era șampionul Rusiei contra Austro-Ungariei. Astăzi regele Ferdinand a îndeplinit în întregime cuvântul pe care l'a dat poporului său la finea celui de al doilea războiu balcanic.

Drapelele bulgărești cari atunci au trebuit să fie strănse după lupte glorioase dar urmate de grea decepțiune flutură astăzi liber peste țările pierdute atunci. (Strigări repetate de bravo). Serbia, în loc de a căuta o înțelegere și de a scuti țării sale sacrificiile unei noi campanii, s'a hotărât nu numai să facă front armatelor germană și austro-ungară, dar și să lupte contra vecinului ei de la răsărit. Serbia se bizuia pe asigurările date de Sir Grey că Anglia va asigura prietenilor sau în Balcani un sprijin nelimitat. Astăzi armata sârbească în cea mai mare parte este distrusă. Sârbii au așteptat zărnice ajutorul făgăduit de Anglia și Franța. Pentru a doua oră un stat mic s'a sacrificat pentru puterile occidentale.

Trupele noastre, este adevărat, au combătut în mod strălucit munții Serbiei trecând peste toate oboselile. Le exprimăm încă odată călduroasa noastră grațitudine. (Strigăte puternice de bravo).

Noul nostru prietin, bulgarul, luptă cu glorie alături de noi. (Bravo). Suntem mândri de noul nostru aliat care cucerește de acum alături de noi locul ce i-se cuvine în Balcani.

Acțiunea aliaților la Dardanele.

Prin victoriile contra sârbilor, Dunărea a devenit liberă și comunicațiile au fost sta-

FOIȚA.

Propovădanie la prohodul morților.

(Predică din anul 1768).

Publicată de
George Mânzat preot.

(Fine).

Până au custat și au fost viu pre lume. Ce acum el merge pe cale, pre care ni dănaora na umblat, și merge înaintea împăratului, care nici adănaori cu ochii lui nu la văzut. Ci numai când lau auzit spunând preoții din sfânta scriptură. . . .

. . . a merge sufletele pe la

. . . acelor duhuri hielene . . .

. . . până la zua de judecată să biruiască, sufletului și aruncă în cumpănă faptele cele rrele a sufletului; iară de cumpănesc faptele cele rrele pre cele bune, atunci duhurile cele rrele îl apucă și-l trag bătându-l zicând: Noauă ai slujit și a noastră voie ai făcut și cu dragoste te-am așteptat la casa unde ți-ai gătit. Iară pe biruiesc faptele cele bune pre cele rele ingerii încă se bucură și sufletul se veseleşte, și grăiesc ingerii lui Dumnezeu Bucură-te sufletele că dobândești împărăția ceriului cu faptele tale cele bune. Și apoi îl duc înaintea lui Dumnezeu: Bucură-te sufletele că dobândești im-

părăția ceriului cu faptele tale cele bune. Și apoi îl duc înaintea lui D-zeu, și se bucură de el și-l trimite la poarta edemului la loc de odihnă până la zua de județi.

Pentru aceea și acest boieriu ce lau poftit D-zeu din aceasta lume înșelătoare și stă înaintea casei lui nu poate ambla, mâinile lui nu le poate ridica, cu ochii lui nu poate căuta, cu gura lui nu poate grăi. Pentru aceea noi preuții grăim cu cuvântul acestui suflet și trup. Că petrecând pe aceasta lume înșelătoare acum se află greșit și vinovat înaintea boierilor, și așa grăiește: Doară am greșit cuiva cu gura mea? au în trezie au în beție am lovit pe cineva, sau am lovit pre cineva, sau am suduit, sau am obiduit pre vre un sărac, sau am luat dela cineva cu nedreptul, au în cumpărare, au în vânzare. Au doară am amăgit pre cinva în vre un feliu de chip: Sau doară am rămas cuiva dator și n-am plătit?

Acum să facă bine toți creștinii cari sânt aici să răspundă ca să fie împăcăciune și iertare acestui suflet pe acest pământ și înaintea lui D-zeu.

Pentru aceea acest boieriu acum stând înaintea casei lui cei trecătoare să roagă cu cuvântul Tatălui și Fiului și Duhului sfânt și a Preacuratei maicei lui Dumnezeu. Și să roagă tuturor Domnilor voastră celor bătrâni cari vor fi de vrâsta mea ca fraților așiderea cari vor fi mai tineri ca feciorilor mei să mă ierte. Iară mă întorc de mă rog așiderea

și jupăneselor celor bătrâne ca maicelor mele celor mai tinere, ca fetelor mele ca să faceți bine să mă iertați câte cu 3 iertăciuni de cele mari, ca să merg cu iertăciune bună înaintea lui D-zeu, ca să ierte D-zeu, și păcatele Domnilor voastre Amin.

Iarăși mă tutorc și mă rog Domnilor boieri, cari va-ți adunat aici, ca să roagă Domnilor voastre acest mort N. N. se roagă părinților (sau soțului, fraților, surorilor, feciorilor, fetelor, vecinilor) și prietenilor tuturor să faceți bine să o petreceți până la casa lui cea de veci și zice așa: O vai de mine cum voi merge în calea cea lungă și neștiute pre care n-am umblat nici odată, nici n-am fost gata de aceasta cale. O vai de mine cum am umblat pe aceasta lume lacomă și înșelătoare. Umblat-am pe unde mi-a plăcut și am făcut ce mi-a fost voia. O va de mine cum voi intra în poarta cea strimta, prin care m-am intrat nici odată, și a sta înaintea împăratului cerosc să mă judece după faptele mele ce le-am făcut pre aceasta lume. O vai de mine cum cum voi da răspuns de faptele cele rrele, cum voi sta gol cu pielea înaintea județului celui înfricoșat, unde se vor aduna toate limbile din toată lumea. Acolo se va da samă cineși de faptele sale, pentru aceea se roagă Domnilor voastre să vă rugați pentru dâșii și să zicem bunului D-zeu să-l ierte.

bilite cu Turcia. Putem întinde mâna fără piedecă aliaților noștri otomani și ne bucurăm de a i putea sprijini mai complect în apriga luptă dusă până acum. Cu un curaj eroic turcii au fost de strajă până acum la Dardanele, a căror cădere iminentă era profetizată încă din cursul verei de d. Asquith. (Aplauze).

Astăzi Dardanelele sunt mai tari ca nicădată. (Mari aplauze pe toate bancile). În cursul lunii Noemvrie, d. Asquith își consola țara cu Bagdadul dar și acolo turcii au menținut vechea lor reputațiune războinică și au adus englezilor o înfrângere durerosă (Aplauze).

Drumul liber spre orient constituie un pas însemnat în istoria acestui războiu, comunicațiunea directă cu Turcia este militaricește de o importanță enormă iar economicăște importul din statele balcanice și și din Turcia completează aprovizionările noastre în chipul cel mai bine venit. Dar mai cu seamă perspectivele de viitor sunt din cele mai agreabile. Grație politicii pline de prevedere a regelui Ferdinand, o punte solidă a fost aruncată între puterile imperiale din Balcani și Orientul.

Scopul alianțelor, pe cari le încheie Germania în Orient și Balcani, nu este nici decum a provoca în viitor noi conflicte de popoare, ci de-a mări, printr'o participare activă, avântul țărilor mai vie. Dacă adversarii Germaniei n'au izbutit să-și asigure concursul țărilor neutre din Balcani, e din cauza insucceselor militare și a diplomației lor ileale. După Belgia, pe care au izbutit s'o îmbrobodească, urmează Grecia, care arătându-se mai neîncrezătoare, este amenințată și răpită în bună parte de drepturile ei de suveranitate. Guvernul grec este însă ferm hotărât să-și apere neutralitatea până la capăt. Legenda cavalerismului Angliei, care ar fi intrat în războiu numai pentru apărarea Belgiei, începe să se volatilizeze din această cauză, și astăzi ziarele engleze însele, declară, că Anglia a intrat în războiu spre a răpune pe germani. Situația militară este astăzi însă favorabilă Germaniei și această superioritate dă încrederea neclintită tuturor germanilor, pe cari viitorul nu poate decât să o mărească încă. Germania nu luptă pentru a distruge pe alții, și mai ales nu luptă pentru a distruge țările mici: do vada cea mai eloquentă despre aceasta, este opera de pace și de organizare, întreprinsă de administrația germană în Belgia și Polonia.

Față de situația strălucită militară, de forța morală și de îndestularea economică, asigurată prin concursul Orientului, Germania este hotărâtă să continue lupta voită de dușmanii ei, spre a desăvârși ceea ce viitorul Germaniei cere.

Deputatul socialist, Scheidemann, interpelează guvernul, cerându-i să schițeze condițiile generale în care Germania ar primi pacea. Germanii vor pacea, pe care au dorit-o în totdeauna, și o vor fiindecă se simt destul de tari să apere și mai departe, cu acelaș succes, patria și căminele, în cazul când inimizii lor, nu o vor voi.

Răspunzând, cancelarul spune că deocamdată nu poate vorbi de pace, fiindcă guvernele țărilor adverse, singurile care sunt factori decisivi, nu au înaintat încă nici o propunere. Totuși voci se aud de pretutindeni.

Condițiile în care ele se fac însă auzite, nu sunt de natură a face popoarele să spere într'o apropiată încetare a măcelului. Anglia a zis că va dura la nevoie războiul chiar 20 de ani, până când ne va zdrobi. În Franța se stăruie încă în reluarea Alsaciei și Lorenei, iar primul ministru englez, d. Asquith, a spus de curând că Anglia nu va încheia pacea până nu va fi sigură că prin ea se va distruge militarismul german. Noi care știm cât militarism este în Anglia și că îndărătul distrugerii militarizmului german se aseunde distrugerea Germaniei însăși, nu putem să ne gândim însă serios la pace, până ce neutralitatea guvernelor care conduc țările inamice, nu se va schimba.

Succesele de arme ale Germaniei și forța care îi stă la îndemână spre a câștiga altele noi, au pus-o până în prezent în posesiunea garanțiilor necesare, pentru o pace care să asigure viitorul Statului german. Dacă inamicii vor întârzia a se arăta dispuși să înceteze războiul, garanțiile aceste vor crește în măsura sacrificiilor noi și inutile ce i se vor mai cere.

Existarea inamicilor Germaniei dovedește la ei intenția de ține și pe viitor Statul și poporul german sub amenințarea primejduirii existenței sale, și în asemenea condiții, nu este german care să nu fie hotărât a continua războiul până la complectă înfrângere a îndărătniciei inamicilor săi.

La cuvintele enunțate de cancelarul imperial Bethmann Hollweg în discursul său, că aliații trebuie să ceară pace, presa ententei observă următoarele: „Westminster Gazette” comunică: Noi acceptăm cu plăcere declarațiile lui Bethmann Hollweg, că pacea s'ar fi încheiat de mult, pe lângă condițiile impuse de Germania, dacă nu s'ar fi opus Anglia, dar anunțăm cancelarului, că pacea nu va veni, până când nu vom obține cele mai largi garanții, că Germania nu ne va mai ataca, și că nu va domina peste statele învecinate cu sistemul acela, care a fost reliefat de actualul războiu. Ziarul „Star” scrie, că avem multe de suferit, dar suntem pregătiți să luptăm până în capăt. „Globe” comunică: Germania, după enunțările lui Bethmann-Hollweg nu încheie pace, până când aliații nu vor fi constrânși să o ceară. Aceasta e bună declarație, ea ne apără de încheierea unei păci premature. „Morningspost” observă următoarele: Impătrita înțelegere acum e ferm decisă ca la începutul războiului, să continue luptele până la un sfârșit îndestulitor. „Standard” scrie următoarele: Amenințările lui Bethmann Hollweg nu au produs surescitări asupra ententei. Ea crede, că învingerea, la care contează Germania, e un vis german. Vorbirea cancelarului, din care reiese, că Germania nu e aplicată să rebonifice daunele, ne potențează deciziunea de-a lupta pentru asigurarea învingerii depline.

Regina Maria și principesa Elisabeta, asistă la cursul d-lui profesor N. Iorga. — Din București se scrie: La cursul d-lui prof. N. Iorga despre Istoria Franței, curs ce se ține în Aula Fundațiunii Carol, au asistat la lecția despre „Merovingieni”, Regina Maria, însoțită de principesa Elisabeta, salutate fiind la sosire, cu îndelungate ovațiuni și aplauze. Dl Iorga a ținut următoarea alocuțiune, spre

a sublinia importanța pășirii, pentru întâia oară din partea reginei a pragului Universității române:

Doamnă!

Venirea Majestății Voastre la un curs de Universitate, merit a da tineretului nu numai știință, ci și o părintească îndrumare către înaltele și grelele datorii ale vieții publice, care cere știința trecutului și vederea viitorului într'o lumină de ideal, ni este la toți, profesorului ca și ascultătorilor săi o mare onoare.

Precum în anii trecuți, prezența unui principe din Casa domnitoare a României între tinerii, cu ajutorul cărora va cărmui la ceasul Său, a dovedit din partea Dinastiei, pe care am ales-o, pentru a o respecta și iubi, ajutându-o devotat să îndeplinească tot ce așteptăm dela dânsa, înțelegerea binevoitoare pentru valoarea culturii naționale, cea mai mare forță a unui popor modern pasul, pe care Majestatea Voastră îl face astăzi către înalta școală, după ce, ieri, a admirat în vechile noastre lăcașuri comorile artei românești, e încă un îndemn pentru noi, încă un inel, de legătură între viața noastră sufletească și conducerea intereselor românești de Dinastie.

Se va munci la Universitate și de acum înainte cu același entuziasm curat pentru știință, cu același sentiment puternic, că ea valorează ceva înainte de toate prin interpretarea ei morală, și de câteori ne vom învrednici de vizite ca acestea, vom înțelege cu toții, că această continuă muncă tăcută a fost înțeleasă nu numai ca o jertfă pentru țară, dar și ca un modest omagiu către Suveranul în care, din zilele bunului rege Carol, am văzut totdeauna întruparea mândriei românești gata să se apere și să facă dreptate, față de A ceea, care urmărește mai de aproape îndoielile, luptele și biruințele unei conștiinți severe și față de copiii Lor, născuți pe pământul nostru și crescuți în cultul tradițiilor românești.

După un nou raport de aplauze, dl Iorga intră în tratarea subiectului său despre Regii merovingieni.

Desamăgire. — Deputatul socialist Lucci în vorbirea ținută zilele trecute în camera italiană a adus grave învinuiri guvernului italian, care prin politica lui nechibzuită, a rupt legăturile de alianțe cu statele, cari să bucură de învingeri pe toate fronturile, și a aruncat Italia într'un războiu, unde ea este urmărită de dezastre nenorocite, cari cu greu mai pot fi evitate. Vorbirea deputatului Lucci a fost subliniată de dese aplauze ale partidului socialist și de ale majorității Camerei. Quadrupla, a zis Lucci, prin angajarea în războiu a armatei italiene, a avut intenția să ocupe armata austro-ungară într'un nou războiu, ca astfel să înlesnească acțiunea strategică a rușilor, Vorbirea deputatului Lucci e următoarea:

„Pe când noi îndeplineam această sarcină ingrătă (de a ocupa pe austriaci), am văzut pe neașteptate, și spre marea îngrijorare a oamenilor politici naivi, cât de mult ne-am înșelat în ceea ce privește forța Angliei, Franței și Rusiei.

Am văzut apoi, Bulgaria trecând de partea Puterilor Centrale, și am văzut punându-se Italiei probleme noi, neașteptate. Greșala oamenilor ce guvernează Italia, nu mai poate fi tăgăduită.

Astăzi când după atâtea luni de zile, operațiile trupelor italiene, s'au dovedit complet infructuoase, când cu toată deplasarea austro-germanilor, de pe fontul rusesc, rușii își fac impresia unui popor care renunță de a se mai lupta, când joncțiunea Puterilor Centrale cu Bulgaria este implinită, astăzi, vezi dezastrul în care o mână de oameni fără simț politic, au putut să-și împingă țara.

Și oare acei cari voiau războiul, acei cari l-au cerut, și l-au hotărât, nu credeau ei în văpaia entuziasmului lor copilăresc, că fac o operă națională de cucerire?

Oare nu sfidau orice glas protivnic, și oare nu-și închipuiau că dâșii, numai dâșii, numai dâșii sunt patrioți?

Sentimentalism și lipsă de pregătire politică.

Sentimentalism fiindcă, înaintea intereselor reale de tot felul ale Statului se puneau chestiuni de rasă, de legături de simpatie și de pretenție; lipsă de plegătire politică, fiindcă nu exista aceea pătrundere a evenimentelor viitoare, — puterea de prevedere — și nu se cunoștea forța, adevărata forță, în tot complexul ei militar-politic-științific, a Puterilor Centrale.

La această necunoștință mai adăogați și încrederea oarbă în acțiunea navală a Angliei, și concepția falsă, asupra formidabilei armate a Rusiei și speranța în ajutorul Franței și veți avea întocmai gândirea italienilor cari au împins țara lor la război.

Acum vine reculegerea; acum ei văd clar ca Italia s'a desfăcut de cei puternici, spre a urma pe cei slabi.

Adevărul este că, nu Quadrupla, ci puterile Centrale au superioritatea în acest război, și că prima n'are nici o inițiativă, și trebuie să urmărească pe inamic pretutindeni unde acesta vrea să dea luptă.

Impăratul Wilhelm la Strypa.

— Impăratul Wilhelm a fost la Lemberg, de unde a plecat să inspecteze trupele germane dealungul râului Strypa.

Ce a spus Kitchener. — După știrile date de ziarul „Neon Asty“ Kitchener a declarat în Capitala Greciei, că ententa până acum a dus lipsă de armamente, și că adevăratul război se va da numai prin Martie anul viitor, care va dura doi ani.

Grecia împlinește cererile ententei? — Agenția „Havas“ primește următoarea știre din cercurile diplomatice eline: Guvernul elin e decis să satisfacă cererile ententei prin cari se tinde la asigurarea situației pentru trupele anglo-franceze. O parte din trupele grecești guvernul grec le va retrage din Salonic.

Presa italiană și franceză confirmă știrea, că consiliul de război al Impătritei a decis să țină ocupat Salonicul, el va servi de bază pentru noile operațiuni strategice. În zilele trecute au debarcat numeroase trupe anglo-franceze. Ziarul „Secolo“ anunță, că generalul Sarrail e decepționat și lucră cu toate forțele pentru salvarea armatei sale.

Deținerea vaselor rusești. — „Universul“ primește din Sulina următoarea depeșă: Năile „Roy Albert“ și „Tigris“ cumpărate de guvernul rus din Belgia, Sâmbătă au părăsit portul din Sulina luând direcția spre Odessa. Năile amintite navigând afară

de zona apelor române au fost deținute de vasele de război din România și duse în portul din Sulina.

Impătrita Înțelegere a predat ultimul Greciei. — Ziarul „Secolo“ primește din Lugano următoarele: Reprezentanții diplomați ai Angliei și Franței la Atena au fost autorizați de guvernele lor să predea ultimul guvernului elin. După depeșa din Atena primită de ziarul „Corriere della Sera“ reprezentanții diplomați ai ententei au imanat nota guvernului Skuludis. Depeșele din Paris comunică, că opinia publică de acolo e neliniștită pentru atitudinea Greciei. Progresarea continuă a inamicului spre frontierele Greciei impune o acțiune urgentă.

Războiul european.

Ofensiva dată contra Muntenegrului a avut de rezultat, în ultimele zile, cucerirea localităților Rozaj și Korîța. Spre vest de Ipek la o distanță de 18 kilometri s'au dat lupte de avanposturi. În luptele de aici și dela Rozaj inamicul a fost silit să lase în urmă 40 tunuri. Trupele anglo-franceze după înfrângerea dată de trupele bulgare de sub comanda lui Todorov la Strumica, Davidova și Mirovica, sunt în retragere spre teritoriul Greciei. După rapoartele aliaților noștri inamicul a avut imense pierderi în ostași și muniții.

Pe frontul apusean s'au dat mici lupte de avantgarde în Vogezi.

Atacuri mărunte au avut loc și pe frontul italian asupra pozițiilor noastre ce sunt situate spre vest de San Martino.

Un submarin german a topilat vaporul elin »Dimitrios Coulandres«. Tot acelaș submarin a scufundat și vasul englez care a mers să salveze personalul vasului grec. Personalul de pe ambele vase a fost salvat.

Cătră abonenți!

Ne aflăm spre capetul anului și o parte foarte mare dintre abonenți nu ne-au trimis încă nici un filer.

Din restanțiile anilor trecuți avem pe afară o sumă de tot mare. Ne este și greu să o amintim. De altă parte datoriile cu editarea foii cresc în mod însemnat.

Tipografia ne strânge mereu pentru costul tiparului și băncile pentru banii împrumutați, fără ca să fim în stare să plătim nici măcar interesele după datoriile ce avem.

Rugăm deci cu tot deadînsul pe P. T. domni și frați abonenți, să iee în dreaptă socotință starea aceasta și să ne trimită prețul foii, cu carele ne datoresc.

Red. și Administrația.

Diverse.

Cătră colaboratorii noștri!

Rugăm onorații colaboratori ai ziarului nostru să ne trimită din vreme materialul destinat pentru numărul de Crăciun. Personalul redus al tipografiei, care lucră la tipărirea „Unirei“ și cenzurarea ziarului nostru sunt motivele principale pentru care rugăm onorații noștri colaboratori să ne trimită de grabă lucrările lor pentru ale da în numărul de Crăciun al ziarului nostru.

Distincție regală pentru oficianții comitatului Maramurăș. După cum anunță foaia oficială Majestatea Sa a distins cu ordinul de cavaler „Francisc Iosif“ pe mai mulți oficianți din Maramurăș ca recunoștință pentru meritele câștigate pe timpul invaziei rusești. Monitorul oficial ne aduce printre cei decorați și pe dl *Gavrilă Mihályi* pretorele cercului Sugatag.

Rescumpărare de felicitări. D. *Nicolas Pop*, prof. prep și-a rescumpărat felicitările de ziua numelui, dăruiind 10 cor. pe seama soldaților deveniți invalizi pe câmpul de luptă.

Deputatul nostru Dr. Alexandru Vaida se află deja de timp mai îndelungat greu bolnav într'un sanator din Svițera. Ivindu-se trebuința unei operațiuni, a plecat deputatul Dr. R. Schuller — după cum cetim în „P. Loyd“ — să aducă acasă pe colegul său bolnav. După cum suntem noi informați se va supune fruntașul nostru în Svițera operațiunii, unde se află deja mai mulți membri ai familiei lui și prietini, cari au grăbit să stea întru ajutor. Sperăm, că energicul nostru deputat, va trece norocos peste operație și în curând îl vom vedea iarăși deplin sănătos în fruntea noastră.

Decorarea unui erou. Stegarul Emil Siancu la regimentul 63 de infanterie comandant al unui pluton, luând parte în luptele de lângă Burkanow (Galiția) a fost decorat pentru ținuta sa vitejească cu medalia de argint pentru vitejie cl. I.

Scrisorile de pe front sunt scoase de sub cenzură. Se comunică oficial, că posta de război va speda scrisorile de pe front necenzurate. Comanda militară concretută cu cezurarea scrisorilor va examina din când în când scrisorile spedate și vor fi trași la aspră cercetare, toți ostașii cari nu observă legile vigente.

Suedia a interzis transitul de mărfuri destinate României. Guvernul din Suedia a comunicat ministrului de finanțe român, că a interzis transitul pe teritoriul Suediei a mărfurilor destinate României. Guvernul român a luat imediat o măsură de represalie față de acest stat care interzice trecerea prin teritoriul său a munițiilor de război pentru România. Ministrul de finanțe român a interzis stațiunilor române de a transporta în Suedia smochine și tutun, ele vor fi deținute de guvernul român.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.